

Р Е Ш Е Н И Е

**№ И1-Р-074
от 12.01.2009 г.**

ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание на 12.01.2009 г., след като разгледа подадено от „Набуко Газ Пайплайн Интернешънъл ГмбХ” заявление за изменение на решение № Р-074/11.02.2008 г. на ДКЕВР за даване на разрешение за изключение от прилагането на разпоредбите на Закона за енергетиката за предоставяне на регулиран достъп на трети страни, установи следното:

С решение № Р-074/11.02.2008 г. ДКЕВР е дала на „Набуко Газ Пайплайн Интернешънъл ГмбХ” за срок от 25 (двадесет и пет) години разрешение за изключение от прилагането на разпоредбите на чл. 21, ал. 1, т. 6 и т. 9, чл. 30, ал. 1, т. 7 и т. 8 и чл. 172 от Закона за енергетиката по отношение на българската отсечка на газопровода „Набуко”, при следните задължителни условия:

1. Изключението от законовото задължение за предоставяне на достъп до мрежата на трети страни (чл. 21, ал. 1, т. 6 и т. 9, чл. 30, ал. 1, т. 7 и т. 8 и чл. 172 от Закона за енергетиката) е ограничено до максимум 50 % от съответния максимално достъпен общ технически капацитет на година, но не повече от 15 млрд. куб. м/г. при крайно разширяване от 31 млрд. куб. м/г.

2. Двадесет години след въвеждане в експлоатация на първия етап от строителството на газопровода „Набуко” тарифния модел, представляващ неразделна част от разглежданото заявление, подлежи на преразглеждане от ДКЕВР или от компетентния към този момент орган.

3. В случай, че в резултат на преразглеждането на тарифния модел по т. 2 бъде установено, че тарифите на българската отсечка от газопровода „Набуко” се отклоняват от средните тарифи на сравними преносни системи на територията на Европейския съюз с повече от +/- 10 %, „Набуко Газ Пайплайн Интернешънъл ГмбХ” или неговият универсален правоприемник е задължен да внесе за одобрение променен тарифен модел. Новият тарифен модел е приложим само по отношение на договори, сключени след момента на влизане в сила на неговото одобрение от ДКЕВР или от компетентния към този момент орган.

4. След провеждането на всяка процедура «открит сезон» (open season) „Набуко Газ Пайплайн Интернешънъл ГмбХ” е длъжно да предоставя на ДКЕВР списък на дружествата, за които е резервиран капацитет на газопровода „Набуко”.

5. Българската отсечка от газопровода „Набуко” трябва да бъде въведена в експлоатация до 5 (пет) години от влизане в сила на настоящото решение.

6. „Набуко Газ Пайплайн Интернешънъл ГмбХ” е длъжно да представи пред ДКЕВР, най-късно до въвеждането в експлоатация на първия етап от строителството, дружествения си договор, в който да бъде включена следната разпоредба: „Управителят/управителите действа/действат независимо по всички текущи въпроси, свързани с експлоатацията на системата и решава/решават независимо относно строителството или реструктурирането на газопроводи в рамките на одобрения план за финансиране или на друг съответен

документ в съответствие с приложимите изисквания и правила на търговията с природен газ. Поради това всяко оправомощаване на управителя/управителите в този смисъл е ограничено.“

“Набуко Газ Пайплайн Интърнешънъл ГмбХ” е подало заявление за изменение на решение № Р-074/11.02.2008 г. с искане задължителното условие на изключението по т. 5 от решението (българската отсечка от газопровода „Набуко” да бъде въведена в експлоатация до 5 (пет) години от влизане в сила на решението) бъде заменено с условието българската отсечка от газопровода „Набуко” да бъде въведена в експлоатация до 5 (пет) години след края на 2012 г. или до 2017 г. Заявителят е обосновал искането си с факта, че първоначално планираното до 2012 г. въвеждане в експлоатация на първия етап от изграждането на газопровода «Набуко» (8 млрд. куб. м) е изменено на 2013 г. Същевременно въвеждането в експлоатация на българската отсечка по технически причини е възможно само ако останалите отсечки на газопровода в Унгария, Румъния, Австрия и Турция също са въведени в експлоатация. Според заявителя реализирането на проекта допълнително се забавя от липсата на законови основания за даване от страна на Турция на изключение от прилагането на правилата на регулиран достъп на трети страни. Според “Набуко Газ Пайплайн Интърнешънъл ГмбХ” въвеждането в експлоатация на газопровода „Набуко” е в пряка връзка с наличието на източници на доставка на природен газ, като стартирането на първия източник – газовото находище „Шах Дениз II” в Азербайджан е отложено най-рано за края до 2013 г. От друга страна, заявителят счита, че обвързването на изключението с условието българската отсечка от газопровода „Набуко” да бъде въведена в експлоатация до 5 години от влизане в сила на решението за това изключение създава несигурност при преговорите с потенциалните доставчици на материали и услуги за изграждането на газопровода, както и с институциите, които ще финансират проекта. Последното би довело до увеличаване на инвестиционните разходи на проекта, респективно на тарифите за крайните потребители.

По аргумент от чл. 22 на директива 2003/55/ЕС относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ изменението на решението за изключение от прилагането на правилата на регулирания достъп, касаещо нова инфраструктура, която включва изграждането на междусистемни връзки, следва да се приеме след консултации със съответните страни-членки на Европейския съюз или засегнатите регулаторни органи. В тази връзка на 15.09.2008 г. е проведена среща между представители на Европейската комисия, “Набуко Газ Пайплайн Интърнешънъл ГмбХ” и засегнатите регулаторни органи с оглед изясняване на позицията и постигане на съгласие по регулаторните въпроси за по-нататъшно развитие на проекта «Набуко». Изложените в хода на тази среща допълнителни аргументи от „Набуко Газ Пайплайн Интернешънъл ГмбХ” за необходимостта от удължаване до края на 2017 г. на срока на действие на решението, касаят: политически причини, обуславящи непредвидим период от време за подписване на договори с разположени в Иран и Ирак източници на доставка на природен газ; забавяне на стартовата фаза за добив на природен газ от първия източник на доставка за газопровода «Набуко» - газовото находище «Шах Дениз II» в Азербайджан; забавяне на преговорите с търговските банки поради засиления натиск върху финансовите пазари и повишени изисквания за стабилност и дългосрочни условия; забавяне на сключването на междуправителствено споразумение между страните по трасето на газопровода, което е необходимо условие за създаване на национална компания „Набуко” в Турция и за регулиране на данъчния режим за националните компании Набуко и за гарантиране, че турската отсечка от газопровода ще се възползва от изключение подобно на изключението съгласно чл. 22 от директива 2003/55/ЕС; невъзможност за финализиране на ангажменти с избрани местни инженерингови компании за детайлизирано проектиране поради това, че не са учредени всички национални компании, участващи в проекта «Набуко», което от своя страна е предпоставка за отлагане на цялостната оценка на проекта върху околната среда и

соцалното му въздействие до получаване на всички разрешения за изграждането на обекта; необходимост от специални стоманени газопроводи за реализацията на проекта.

Въз основа на гореописаната фактическа обстановка, ДКЕВР достигна до следните изводи:

Съгласно чл. 99, т. 2 от Административнопроцесуалния кодекс във връзка с чл. 22 от директива 2003/55/ЕС искането на „Набуко Газ Пайплайн Интърнешънъл ГмбХ“ за подълъг срок на действие на разрешението за изключение следва да бъде разгледано с оглед наличието на нови обстоятелства от съществено значение за предоставянето на изключение, които не са могли да бъдат известни при постановяване на първоначалното решение за изключение. „Набуко Газ Пайплайн Интърнешънъл ГмбХ“ посочва няколко събития, които доказват, че ситуацията на проекта за изграждане на газопровода „Набуко“ се е променила значително от началото на 2008 г. Основните факти, оказващи негативно влияние върху графика за изграждане на газопровода „Набуко“ са закъснението на пускането в експлоатация на находището „Шах Дениз II“, отлагането на сключване на междуправителствено споразумение и значителното влошаване на текущата финансова криза, която започва да засяга Европа. Друг фактор, неизвестен по времето на приемането от ДКЕВР на решението за изключение е военният конфликт, избухнал в Грузия през август 2008 г., показващ политическата нестабилност на региона, от който се планира добива на газ за газопровода „Набуко“. Всички тези фактори, от своя страна, засилват изискванията на банките за отпускане на кредити, както и предпазливостта на доставчиците при поемане на ангажименти за закупуване на природен газ от района на Каспийско море и транспортирането му до Европейския съюз.

В решение № Р-074/11.02.2008 г. за изключение от прилагането на правилата на регулиран достъп на трети страни ДКЕВР изисква българската отсечка от газопровода „Набуко“ да бъде въведена в експлоатация до 5 години от влизане в сила на решението, в противен случай решението за изключение ще бъде невалидно. ДКЕВР счита, че „Набуко Газ Пайплайн Интърнешънъл ГмбХ“ ще има правна сигурност за пълно освобождаване на газопровода „Набуко“ съгласно чл. 22 от директива 2003/55/ЕС, едва след като регулаторните органи на всички четири заинтересовани страни-членки на Европейския съюз се съгласят на освобождаване на частите от газопровода в съответните юрисдикции и след като Европейската комисия разгледа тези решения или петгодишният срок на действие на българското разрешение за изключение преди пускането в експлоатация на практика е съкратен от по-късните дати за освобождаване в другите страни-членки. Следователно срокът на действие на българското разрешение за изключение преди пускането в експлоатация следва да бъде обвързан с датата на влизане в сила на последното решение за изключение във всички заинтересовани страни-членки, т.е. с датата на одобрение на съответното решение от Европейската комисията.

ДКЕВР счита, че изложените от „Набуко Газ Пайплайн Интърнешънъл ГмбХ“ аргументи за удължаване на срока на действие на разрешението за изключение са основателни. Още повече, че проектът „Набуко“ е уникален с това, че се простира на повече от 3 000 км, пресича териториите на пет различни страни и има потенциал да открие няколко нови източника на газ за Европейския съюз. Следва да бъде отчетен и факта, че регионите на ресурса се характеризират с висока политическа нестабилност, особено Грузия, която е транзитна страна за газа от Азербайджан. Газопроводът „Набуко“ е свързан с технически, икономически и политически рискове, надвишаващи рисковете на други големи инфраструктурни проекти в енергийния сектор на Европейския съюз. С оглед на изложеното ДКЕВР счита, че искането на „Набуко Газ Пайплайн Интърнешънъл ГмбХ“ за удължаване на срока на действие на разрешението за изключение по принцип е основателно, но удължаването до края на 2017 г. е прекалено дълго, поради което срокът следва да бъде ограничен до края на 2016 г. От друга страна, ДКЕВР счита, че при запазване на петгодишния срок на действие на изключението няма да бъде постигната целта на

изменението на решение № Р-074/11.02.2008 г., поради което е обосновано удължаването на посочения срок с още две години.

Следователно при отчитане на изложените по-горе аргументи условието по т. 5 от решение № Р-074/11.02.2008 г. е необходимо да бъде изменено, както следва: „българската отсечка от газопровода „Набуко” трябва да бъде въведена в експлоатация не по-късно от седем години след влизане в сила на последното разрешение за изключение в съответната заинтересована страна-членка, т.е. след като съответното решение бъде одобрено от Европейската комисия, но не по-късно от 31.12.2016 г.”

В случай, че датата на въвеждане в експлоатация на българската отсечка от газопровода „Набуко” е отложена поради забавяне на процедурите в останалите страни, участващи в проекта, “Набуко Газ Пайплайн Интернешънъл ГмбХ” би могъл да подаде заявление за удължаване на срока на действие на разрешението за изключение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 99, т. 2 от Административнопроцесуалния кодекс във връзка с чл. 22 от директива 2003/55/ЕС относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и чл. 21, ал. 1, т. 6 и т. 9, чл. 30, ал. 1, т. 7 и т. 8 и чл. 172 от Закона за енергетиката,

ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Р Е Ш И:

Изменя свое решение № Р-074/11.02.2008 г. в частта, касаеща задължителното условие по т. 5, при което на „Набуко Газ Пайплайн Интернешънъл ГмбХ” е разрешено за срок от 25 (двадесет и пет) години изключение от прилагането на разпоредбите на чл. 21, ал. 1, т. 6 и т. 9, чл. 30, ал. 1, т. 7 и т. 8 и чл. 172 от Закона за енергетиката по отношение на българската отсечка на газопровода „Набуко”, като това условие става:

„5. българската отсечка от газопровода „Набуко” трябва да бъде въведена в експлоатация не по-късно от седем години след влизане в сила на последното разрешение за изключение в съответната заинтересована страна-членка, т.е. след като съответното решение бъде одобрено от Европейската комисия, но не по-късно от 31.12.2016 г.”.

Решението подлежи на обжалване в 14 (четирнадесет) дневен срок пред Върховния административен съд.

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:
/инж. Анелия Илиева/
